

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ :

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ — ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΚΤΟΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1934

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & Σ^{ΙΑ} ΕΚΔΟΤΑΙ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ» — ΣΤΑΔΙΟΥ 46^Α
ΑΘΗΝΑΙ



Ὁ « ἄκακος » Φιλήντας

Φίλη « Νέα Ἐστία »,

Πρὶν γίνω συνάδελφος τοῦ Φιλήντα, τὸν εἶχα γνωρίσει τὸ 1926 στὴν Ἀθήνα, τὸν καιρὸ πού τύπωνε τὴ « Γλωσσογνωσία » του. Ἐργαζόμενον τότε ὡς τυπογράφος σὲ κάποιο ἀπόμερο τυπογραφεῖο στὴν ὁδὸν Χαβρίου. Εἶχα ἀναλάβει τὴ στοιχειοθέτηση καὶ θυμᾶμαι τὸν Φιλήντα πού ἐρχότανε μιὰ φορά τὴν ἡμέρα γιὰ νὰ μοῦ φέρη τὰ δοκίμια. Ἦτον χιλιοδιουρωμένα, μουντζουρωμένα, καὶ σὲ κάθε διόρθωση εἶχαν σημειωμένη μετὰ μεγάλους χαρακτῆρες τὴ λέξη τοῦ Καμπρόν. Πάντοτε σὰν πρόβαλλε ἡ χοντρή κοιλιὰ του ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ τυπογραφείου, μετὰ τὸ ἰδιαίτερό του βᾶδισμα καὶ τὸ φύσημα, καταλάβαινα πὼς θᾶκανε κῶμῳ. Γιατί, μὴ ξεχνώντας στὸ βιβλίον του τὸν Χατζηδάκι, σκάλεψε στὴ μνήμη του γιὰ ναῦρη καινούργιες φράσεις καὶ λέξεις νὰ τὸν στολίση. Ἔτσι, ἀλλάζοντας πάντα τὰ χειρόγραφα, παραμόρφωνε τὰ δοκίμια μετὰ γέες προσθήκες, μαλώνοντας ἐμᾶς συγχρόνως καὶ μουντζουρώνοντας τὶς διορθώσεις.

Σ' αὐτὲς τὶς λίγες γραμμές, φανερόνεται, νομίζω, ὅλος ὁ ἄκακος Φιλήντας, κι' αὐτοὶ οἱ φιλικοὶ μας διαπληκτισμοὶ θὰ μείνουν ἀξέχαστοι στὴ μνήμη μου.

Φιλικὰ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΚΚΑΣ

Βιβλιογραφικὰ τοῦ Κοραῖ

Ἀγαπητὴ « Νέα Ἐστία »,

Προσθίτω τὶς ἀκόλουθες ἀνατυπώσεις ἔργων τοῦ Κοραῖ, στὸ σχετικὸ κατάλογο πού δημοσιεύει ὁ κ. Γ. Λαδάς στὸ βιβλίον του: « Βιβλιογραφικαὶ ἔρευναι ἀναφερόμεναι εἰς τὰ ἔργα τοῦ Ἀδαμαντίου Κοραῖ », μετὰ τὴν εὐκαιρία τῆς βιβλιοκρισίας τοῦ κ. Συκουτρῆ (« Νέα Ἐστία » τόμος 16 (1934) σελ. 667):

Τῆς « Ὁρθοδόξου διδασκαλίας », στὸ πρῶτο μετεπαναστατικὸ ἐκκλησιαστικὸ περιοδικὸ « Εὐαγγελικὴ Σάλπιγξ ». Ναύπλιον 1834 τόμ. Α'.

Τοῦ « Mémoire sur l'état actuel de la civilisation dans la Grèce » ἀπὸ τὸν Iken μετὰ τὸν τίτλο Hellenion 1822 (πρβλ. καὶ τὸν « Κοραῖ » τοῦ Θερεϊανοῦ Α, 359) σὲ γερμανικὴ μετάφραση.

Στὴ « Σειρὰ ἐγκυκλίων μαθημάτων πρὸς χρῆσιν τῶν ἱερατικῶν σχολείων », πού ἐξεδόθη τὸ 1858 μετὰ ἐπιμελητὴ τὸν Α. Ζ. Μάμουκα, ἀνετυπώθησαν τὰ ἐξῆς κείμενα τῆς « Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης »: « Ἀπάνθισμα τῶν Αἰσωπείων μύθων » (Α32—34), κεφάλαια ἀπὸ τὰ « Γεωγραφικὰ » τοῦ Στράβωνος (Β 60—102), ἀπὸ τοῦ Ξενοφῶντος τὰ Ἀπομνημονεύματα, τέσσαρις λόγοι τοῦ Ἰσοκράτους, τὸ « Ἐγχειρίδιον » τοῦ Ἐπικτήτου καὶ τοῦ Κέβητος ὁ « Πίναξ » (Γ, 16—128).

Ἐπίσης στὴ βιβλιογραφία πού ἐδημοσίευσεν ὁ κ. Ἀμαντος καὶ συνεπλήρωσε ὁ κ. Κουγέας στὰ « Ἑλληνικά » (6, 1933, 279—54), πρέπει νὰ προστεθοῦν οἱ ἐπιστολές τοῦ Κοραῖ πού ἐξεδόθησαν

ὑπὸ Γ.Κ.Γ. στὸ « περιοδικὸν σύγγραμμα » Βίων (φυλλάδιο ΣΤ, 15/5/1878). Τὸ περιοδικὸ δὲν κατόρθωσα ὁ ἴδιος νὰ τὸ ἰδῶ, ἢ πληροφορία ὁμῶς εἶναι ἀσφαλῆς.

(*Υδρα)

Φιλικὰ
Β. Α.

Ἐνα καλὸ ρῶτημα.

Φίλη « Νέα Ἐστία »,

Ἀπὸ ἐπιτροπές (δέκα πρόσωπα οἱ δυὸ μαζί), διωρισμένες ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο, ἐδιάβασαν κ' ἔκριναν τετρακόσια τόσα ἀναγνωστικά καὶ λοιπὰ διδακτικὰ βιβλία τῶν δημοτικῶν σχολείων. Τ' ἀποτελέσματα τῆς κρίσεως δημοσιεύονται ἀπὸ προχθὲς στὶς ἑφημερίδες, κ' ἔτσι τὸ ρῶτημά μου γίνεται « κατόπιν ἐορτῆς » . . . Ἄλλ' ἔστω καὶ τώρα, θᾶθελα νὰ μάθω, — γίνεται αὐτὸ καὶ σ' ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου, μέσα σὲ τόσα κριτικὰ μέλη, μέσα σὲ τόσα βιβλία, νὰ μὴν ὑπάρχη οὔτε ἓνας λογοτέχνης, οὔτε μισὸς κἂν λογοτέχνης; Ρώτησε, καὶ θέλω νὰ μοῦ πῆς!

Φιλικώτατα
ΤΕΛΛΟΣ ΛΓΡΑΣ

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ

Στὰ πρόθυρα ἑνὸς ἔργου.

Θέατρο, θίασος Κυβέλης-Μαρίκας: Π. Χόρν,
« Δὲν ἀγαπᾶμε τὸν ἴδιο », τρίπρακτο ἔργο.

Ἐφυγα ἀπὸ τὴν παράσταση τοῦ νέου ἔργου τοῦ κ. Χόρν μετὰ μιὰ βαθύτατη θλίψη· εἶχα παρακολουθήσει μιὰ ἄποτυχία, ἐνῶ διέκρινα ὅτι ὑπῆρχαν μέσα στὴ σύλληψη τοῦ κ. Χόρν ὅλες οἱ δυνατότητες νὰ γραφῆ ἓνα ἄριστο ἔργο. Μιὰ ἀναπότρεπτη ἀποτυχία, μιὰ ἀποτυχία πού ἐκπληγάζει ἀπὸ ἓνα βασικὸ σφάλμα, μπορεῖ νὰ σ' ἀφήσει ἀπαθῆ κι' ἀδιάφορο. Μιὰ ἀποτυχία σὰν τοῦ κ. Χόρν προκαλεῖ τὴν ἀγανάκτηση ἀλλὰ καὶ τὴ συμπαθεία.

Ὁ κ. Χόρν, μαζί μετὰ τὸν κ. Ξενοπούλο, εἶναι, γιὰ τὴν ἀντίληψή μου, τὸ ἔγραψα κι' ἄλλοτε, οἱ πιὸ ποιηταὶ θεατρικοὶ μας συγγραφεῖς. Ὁ κ. Ξενοπούλος ἀνακάλυψε τὸ εἶδος του, περιορίστηκε σ' αὐτό, κι' ἀντλεῖ ἀπὸ ἓναν κόσμον κάπως στενὸ, ἀφελῆ καὶ σὰν παιδιάστικο, μιὰ δροσερότατη γοητεία. Ὁ κ. Χόρν, καὶ σ' αὐτὸ εἶναι ἀξιέπαινος, ζητεῖ ἀδιάκοπα ν' ἀνανεώσει τὸν ἑαυτό του. Πολὺ φοβοῦμαι ὁμῶς ὅτι πολλὰ προσπάθειές του δὲν τοῦ ὑπαγορεύθησαν τόσο ἀπὸ μιὰν ἐπιτακτικὴ καὶ κατασταλαγμένη ἐσωτερικὴ ἀνάγκη, ὅσο ἀπὸ μιὰ κάπως πρόχειρη παρακολούθηση ἔργων ξένων συναδέλφων του. Ἐπιδιώκει ἀδιάκοπα ὄχι νὰ μιμηθῆ, ἀλλὰ νὰ ἀφομοιώσει δημιουργικὰ τὰ εὐρήματα καὶ τὶς τεχνοτροπίες τῶν πιὸ προηγμένων θεατρικῶν λογοτεχνῶν· δυστυχῶς, συχνὰ παρουσιάζει τὸ ἔργο του πρὶν ὠριμάσει μέσα του. Ὁ κ. Ξενοπούλος δὲν ζήτησε νὰ αὐτοξεπερσθεῖ, κι' ὀλοκλήρωσε τὸν ἑαυτό του· ἔδωσε ἓνα ἔργο συμπληρωμένο. Ὁ κ. Χόρν ἔχει στὸ ἐνεργητικὸ του καὶ μαζί